

מכון "הלכות שבת החדשי" – ללימוד כל אר"ה "הלכות שבת" – במעגל החודש
 שעל ידי "מעגל עולמי ללימוד שולחן ערוך הלכות שבת"
 אמר רבי יוחנן משום רבי שמעון בן יוחי אלמלי משמרין ישראל שתי שבתות כהלכתן מיד נגאלים

עמ"י

עש"ו

רבינו יוסף קארו זיע"א
 בעל מחבר ספר "שולחן ערוך"
 נפטר בעיריית צפת תרמ"א
 י"ד ניסן שנת ת"א ש"ק לפ"ק
 וז"ל מנוח בבור
 (שם אביר ר' אפרים ז"ל)

רבינו משה איסרליש זיע"א
 בעל מחבר ספר "דמ"א"
 נפטר בעיר קראקא י"ד
 י"ח אייר שנת ת"א ש"ק לפ"ק
 (שם אביר ר' ישראל ז"ל)

אמר רחב"א אמר רבי יוחנן כל החשמו שבת נהלכתו
 אפילו עובד עבודה זרה נדוד אנוש חוחלין לו

גליון י"ג
הלכות שבת החדשי
לימוד שולחן ערוך הלכות שבת
לכל החודש – שני עמודים ליום

אמר רב יהודה אמר רב אלמלי שמו ישראל
 שבת ראשונה לא שלטה בהן אומה ולשון

קורבם הלימוד יאמר: הגני רוצה ללמוד. כדי שיביאני התלמוד לידי מעשה. ולידי מדות ישראל. ולידי ידועת התורה.
 נהביני עושה לשם יחוד קודשא בריך הוא ושכינתיה בשם יהו"ה ובשם אדני מתנחדים יאהרונה"י
 על ידי הנעלים ברחליו ורחימו ברחוקא שלים בשם כל ישראל.

יג לחודש

המשך סימן שא – באיזה כלים מותר לצאת בשבת ואיזה מהם אסורים

א. כל היוצא בדבר שאינו תכשיט ואינו דרך מלבוש והוציאו כדרך שרגילין להוציא אותו דבר חייב וכל תכשיט שהוא רפוי שאפשר לו בקל ליפול אסור לצאת בו ואם יצא פטור ואשה לא תצא בתכשיטים שדרכה לשלפם (פירוש להסירם מעליה) ולהראותם. הגה: ועיין לקמן סימן ש"ג סעיף י"ח אם אסור אפילו כחצר או בבית. הלכך לא יצא איש לא בסייף ולא בקשת ולא בתריס (פירוש מגן) ולא באלה ולא ברומח ולא בכלים שאינם תכשיט ואם יצא חייב חטאת ולא בשריון ולא בקסדה (פירוש כובע של ברזל) ולא במגיפים (פירוש אנפלאות של ברזל) ואם יצא פטור שהם דרך מלבוש ולא יצא בתפלין מפני שצריך להסירם כשיכנס לבית הכסא ולא יצא קטן במנעל גדול דלמא נפל ואתי לאתויי אבל יוצא הוא בחלוק גדול ולא יצא במנעל אחד אם אין לו מכה ברגלו דלמא מחייכי עליה ואתי לאתויי אבל אם יש לו מכה ברגלו יצא באותו שאין בו מכה:

ב. לא יצא במחט התחובה לו כבגדו בין נקובה בין שאינה נקובה ואם יצא בנקובה חייב ובשאינה נקובה פטור ויש אומרים בהפך:

ג. לא יצא בטבעת שאין עליה חותם ואם יצא חייב ואם יש עליה חותם רש"י פטור ולרבינו תם ולהרמב"ם מותר דאינו תכשיט אלא לאיש אבל דבר שהוא תכשיט לאיש ולאשה אסור גם לאיש. (ועיין לקמן סימן ש"ג):

י. טבעת שקבוע בה אבן וכן אם כתובים בה אותיות אין עליה חותם מיקרי שלא נקרא חותם אלא אם כן חקוקים בה אותיות או צורות:

יא. דבר העשוי לתכשיט ולהשתמש בו כגון מפתחות נאות של כסף כמין תכשיט אסור שהרואה אומר שלצורך תשמיש מוציא ויש מתירים אם הוא של כסף. הגה: ומכל מקום אסור לצאת בתיק של בתי עינים שקרוין בריל"ן אף על פי שהתיק הוא של כסף דהבתי עינים בעצמם הם משוי (בית יוסף) ואם המפתח של נחושת וברזל אפילו מחובר וקבוע בחגורה אסור (מרדכי פרק במה אשה ובית יוסף בשם תשובת הרשב"א) ויש שכתבו שנוהגין בזה להתיר (בית יוסף בשם תשובת אשכנזית הרי"ף והאגודה וכן משמע באור זרוע):

יב. לא יצא החייט במחט התחובה לו כבגדו ולא נגר בקיסם שבאזנו ולא סורק במשיחה שבצוארו ואם יצא פטור:

יג. לא יצא הזב בכיס שעושה להצילו מזיבתו שלא יטנף בה וכן אשה נדה שקושרת בגד לפניה שלא תתלכלך בדם נדותה אסורה לצאת בו אם לא היא סינר עשוי כעין מלבוש אבל אם קושרתו כדי שלא יכאב לה הדם ולא תצטער מותר לצאת בו:

יד. דבר שהוא דרך מלבוש אפילו אם אינו לובשו אלא משום אצולי טינוף מותר לצאת בו בשבת. הגה: ולכן מותר ללבוש בגד מפני הגשמים או כובע על ראשו אבל אסור לאשה ליתן בגד על צעיפה מפני הגשמים דאין זה דרך מלבוש (הגהות מיימוני):

טו. אין הקיטע יוצא בקב שלו דהיינו שעושה כמין דפוס של רגל וחוקק בו מעט לשום ראש שוקו בתוכו ואינו

עושה זה להלך בו שעל כל פנים צריך הוא למקלו אלא כוונתו כדי שלא יראה חסר רגל אלא נכה רגל כיון דאינו צורך הילוכו אסור:

טז. קיטע שאינו יכול לילך כלל על שוקיו אלא יושב על כסא וכשנעקר ממקומו נסמך על ידיו ועל שוקיו ונדחף לפניו ועושה סמוכות של עור או עץ לראשי שוקיו או רגליו התלויים וכשהוא נשען על ידיו ועוקר עצמו נשען גם על רגליו קצת אין יוצאים בהם בשבת דאידי דתלויים ולא מנחי אארעא זמנין דמשתלפי אבל בכסא וספסלים הקטנים שבידיו מותר לצאת. קטע בשתי רגליו ומהלך על שוקיו ועל ארכבותיו ועושה סמוכות של עור לשוקיו יוצא בהם בשבת. הגה: וכן מותר לצאת במנעל של עץ שהרגל נכנס בו וליכא למיחש שיפול (רבינו ירוחם חלק ה') וכן בפטנטי"ש דמשתלפי במהרה וממילא (רשב"א סימן תר"ז) ויש מחמירים ואוסרים (אגור) ולא ילך אדם יחף בשבת במקום שאין דרך לילך יחף ולא יצא אדם בשבת כמו שהוא יוצא בחול בלתי דבר אחר שיזכור על ידו שהוא שבת ולא יבא לחללו (כל בו):

יז. חיגר שאינו יכול לילך בלא מקל מותר לילך בו אפילו אינו קשור בו אבל אם אפשר לו לילך זולתו ואינו נוטלו אלא להחזיק עצמו אסור (וחולה שעמד מחליו דינו כחיגר):

יח. סומא אסור לו לצאת במקל:

יט. מי שהוא אסור וכבלים (פירוש כעין טבעות גדולים שסוגרים בהם הרגלים) ברגליו מותר לצאת בהם:

כ. אין יוצאים באנקטמין והוא כמין חמור שעושים הליצנים ונראה כרוכב עליו

והוא נושא והולך ברגליו ולא בקשרים והם עצים גבוהים שיש בהם מושב לכף הרגל והולכים בהם בטיט ולא בפרמי והם כמין צורת פרצוף שנותנים על הפנים להפחיד התינוקות:

כא. אין יוצאים בתיבה וקופה ומחצלת אבל יוצאים בשק ויריעה וחמילה (פירוש בגדים גסים):

כב. יוצאים במוך וספוג שעל המכה לפי שהם מרפאים הילכך הוי כמו תכשיט וכן בקליפת שום ובצל או באספלנית ומלוגמא ורטיה שעליה ואם נפלו מעליה לא יחזירנה וכל שכן שלא יתנם בתחלה אבל אסור לכרוך חוט או משיחה על המכה לצאת בו דכיון שאינם מרפאים הוו משוי אבל באגוד שכורך על הרטיה שלא תפול מעליו יכול לילך בו וקושרו ומתירו:

כג. הבנים יוצאים בזגין (פירוש כמין פעמונים קטנים) הארוגים להם בכסותם אבל אם אינם ארוגים לא. הגה: ולא מהני הא דמחובר לכסות רק בדבר שדרכו להיות מחובר שם אבל אם חיבר שם דבר שאין דרכו בכך אסור (הגהות מיימוני פרק י"ט ובית יוסף בשם תשובת רשב"א ומרדכי פרק במה אשה). ואתן עגולים ירוקים שגזרה המלכות שכל יהודי ישא אחד מהן בכסותו מותר לצאת בהן אפילו אינו תפור בכסותו רק מחובר שם קצת (אור זרוע). וכן מותר לצאת במטפחת שמקנחין בו האף שקורין פצוליי"ט אם מחובר לכסות והא דמותר לצאת בזגין הארוגין דוקא שאין בהם עינבל ואין משמיעין קול (הגהות אלפסי סוף פרק במה אשה):

כד. יוצאים במיני עשבים שקושרים אותם בקשרים ותולין אותם לרפואה:

כה. אין יוצאין בקמיע שאינו מומחה ואם הוא מומחה יוצאין בו לא שנא אתמחי גברא ולא קמיע כגון שכתב לחש אחד בשלש אגרות ורפאו שלשתם שלשה בני אדם שאיתמחי גברא לאותו לחש בכל פעם שיכתבנו אבל לא לשאר לחשים

וגם אין הקמיע מומחה אם יכתבנו אחר לא שנא אתמחי קמיע ולא גברא כגון שכתב לחש אחד באגרת אחת ורפא בו ג' פעמים שאותה אגרת מומחה לכל אדם וכל שכן אי איתמחי גברא וקמיע כגון שכתב לחש אחד בג' אגרות וכל אחת הועילה לג' אנשים או לאדם אחד שלשה פעמים איתמחי גברא ללחש זה בכל אגרת שיכתבנו ואתמחו אגרות הללו לכל אדם. הגה: ודוקא שבאו ב' המחאות ביחד אבל אם איתמחי גברא תחלה ואחר כך עשה קמיע ורפא ג' פעמים לא תלינן בהמחאת הקמיע רק בהמחאת הגברא שכבר אתחזק (הגהות אשרי וכן משמע מתוספות מהביאור שכתב בית יוסף). אבל אם כתב ג' קמיעים לאדם אחד ורפאו ג' פעמים לא איתמחי לא גברא ולא קמיע. ומותר לצאת בקמיע מומחה לא שנא הוא של כתב או של עיקרים בין בחולה שיש בו סכנה בין בחולה שאין בו סכנה ולא שנכפה כבר ותולחו לרפואה אלא אפילו לא אחזו החולי אלא שהוא ממשפחת נכפין ותולחו שלא יאחזנו שרי וקושרו ומתירו ברשות הרבים ובלבד שלא יקשרנו בשיר או בטבעת ויצא בו לרשות הרבים שאז יאמרו שיוצא בו לשם תכשיט וזה אסור דלא תכשיט הוא:

כו. נאמן לומר הרופא על עצמו שהוא מומחה:

כז. יוצאין בביצת החרגול ובשן של שועל ובמסמר הצלוב בין בחול בין בשבת ואין בו משום דרכי האמורי וכן בכל דבר שהוא משום רפואה אבל אם עושה מעשה ואין ניכר בו שהוא משום רפואה אסור משום דרכי האמורי אבל כל לחש מותר ולא אסרו אלא באותם שבדקן ואינם מועילים ויש מי שחשש בכל קמיע שאינו מומחה משום דרכי האמורי:

כח. מי שיש לו מכה בפיסת רגלו וקושר עליה מטבע להגין שלא ינגף ברגלו וגם הוא מרפא מותר לצאת בו:

כט. היוצא בטלית מקופלת על כתפיו דהיינו שלאחר שנתנה על ראשו מגביה שוליה על כתפיו חייב הטאת אבל אם אינה מקופלת על כתפיו אלא משולשלת ברחבה למטה מכתפיו שרי שמאחר שהוא מתעטף בטליתו ומתכסה בה כתפו וגופו אף על פי שמתקצר קצת מלמטה מותר ועל פי זה מותר להתעטף בטליתו תחת הגלימא ולהביאו לבית הכנסת:

ל. מותר לצאת ברשות הרבים בטלית סביב הצואר. הגה: אף על פי שמניח צד ימין על כתפו של שמאל דדרך ללבשו כך ולא הוי אלא להתנאות ושרי (בית יוסף):

לא. היוצא מעוטף בטליתו וקיפלה מכאן ומכאן בידו או על כתפו אם נתכוין לקבץ כנפיו כדי שלא יקרעו או כדי שלא יתלכלכו אסור ואם קבצם להתנאות בה כמנהג אנשי המקום במלבושן מותר והני מילי בטליתות שלהם שהיו יריעה אחת מרובעת אבל מלבושים דידן כשהוא לבוש בהם ומוציא ידיו מתוכה מותר לתפוס קצתם בידו ולהגביה כדי שלא יתלכלכו שוליו בטיט או כדי שלא יעכבוהו ללכת:

לב. היוצא במעות הצרורים לו בסדינו חייב. הגה: אבל בבית מותר אם צריך לו ואפילו אינן צרורים רק שהם מנוקבים:

לג. אסור לצאת בשבת במעות או בכסף וזהב התפורים בבגדו. הגה: ויש מתירים במקום פסידא שירא שיגזלו ממנו אם יניחם בבית וילך מהם (אגור ואיסור והיתר הארוך) וכן נהגין להקל אם צריך לצאת אבל אם יוכל להיות יושב בבית ולא לצאת לא יצא ובמקום שאין צריך לו ויוכל להניחם בבית יש להחמיר:

לד. יוצא אדם בסודר המקופל על כתפיו אף על פי שאין נימא כרוכה לו על אצבעו ואם אין הסודר חופה ראשו ורויבו אסור לצאת בו אלא אם כן קשר שני ראשיו למטה מכתפיו זה עם זה:

שמעתי מזקני הק' מוהר"ם זצ"ל מפרשיסחא שהרבי הקדוש מלובלין זי"ע לא הלך לקדש בשום שבת עד שלמד מקודם כל הלכות שבת המחבר והרמ"א עם הבאר היטב. (אילנא דחיי אור הנר ער"ש ח)

הנה מוכא פאן ספר שו"ת ערוך הלכות שבת מחולק ל"ב חודש. שני עמודים ליום. כף יגמור כל הלכות שבת מדי חודש בחדשו. וזכה שימחלו 19 כל עונותיו. נא לפרסם פתי פנסיות ובכתי מדרשות. ובשמחות. ולכל החברים וידידים. לזכות את הרבים להיות "בן עולם הבא" על ידי "ימוד" ה"לכה" בכל יום. שהוא "תורה לשמה" וכל המזכה את הרבים י"ג לחודש - עמוד ב

